

Fuji Rock Festival

Japanilaisen festarikulttuurin sydämessä **TEKSTI:** Leena **KUVAT:** Leena Eerolainen Eerolainen ja Hitomi Kuwada

Heinäkuun viimeinen viikonloppu. 125 000 ihmistä. Neljä päivää ja neljä yötä. Kaatosadetta, mutaa, auringonpaistetta ja järjettömiä rusketusraitoja. Kilo-metreittäin kävelyä ja elokuvia yön pimeydessä. Klubitusta aamuun asti ja aamuympäa kigurumien kanssa. Unohtamatta tietenkään uskomattomia bändejä, jotka vuodesta vuoteen oikeuttavat melkein 400 euron arvoisen pääsylipun. Tervetuloa Fuji Rock Festivalille, yhdelle Japanin suurimmista ulkoilmafestareista.

Eurooppalaisten innoittamaa

Japanin rockfestivaalikulttuuri on melko uusi, verrattuna esimerkiksi tuttuun ja turvalliseen Suomeemme, jossa tänä nimenomaisena vuonna Ruisrock juhlistaa nelikymppisiä. Japanilainen pop- ja rockmusiikkikene on kasvattanut suosiotaan tasaisesti aina 1970- ja 1980-luvuilta asti, mutta ensimmäiset eurooppalaistyyliset rokkifestarinsa se näki vasta vuonna 1997. Tällöin Smash Japan -promootioyhtiön perustaja **Masahiro Hidaka** järjesti ensimmäisen Fuji Rockin yhdessä **Tomoaki Ishitomin** kanssa. Hidaka inspiroitui eurooppalaisesta rokkifestarikulttuurista jo 1980-luvulla käytyään Glastonburyn festareilla, jotka myös ovat tunnettuja mutaisuudestaan ja luonnonläheisyydestään.

Ensimmäisten Fuji Rock -festareiden sijaintina toimi Tenjinyaman hiihtokeskus lähellä Fuji-vuorta, josta nimi juontaa juurensa. Ne päättyivät kuitenkin katastrofiin taifuunin yllättäessä festarikansan, joka ei ollut varustautunut sateen varalle. Kaksipäiväisiksi kaavailtujen festareiden toinen päivä peruttiin.

Seuraavana vuonna Fuji Rock järjestettiin kuudessa ja kosteassa heinäkuuisessa Tokiossa. Tämä osoittautui säidensä puolesta vääräksi ratkaisuksi, sillä ihmiset olivat läikähty kaupungin tunkkaiseen kesäilmaan. Niinpä vuodesta 1999 alkaen Fuji Rock on järjestetty Naeban hiihtokeskuksessa, joka sijaitsee Japanin Alpeilla Niigatan prefektuurissa, tarjoten viileyttä muuten heinäkuuisessa helteessä kärvisteleville festarikävijöille. Pako villiin erämaahan on myös luonut käsitteen *yagai fesusta*, leirintä- ja retkeilyfestareista, joista Fuji Rock on se autenttisin. Nykyinen sijainti vuorilla metsän ja purojen ympäröimänä on ansainnut Fuji Rockille myös epävirallisen tittelin maailman kauneimpana rokkifestarina.

Kertakäyttösadetakki vai GoreTex-asu?

Taivas oli synkän harmaa ja vuoria ympäröi sumu kun saavuin ensimmäisen kerran Fuji Rockin leirintäalueelle. Olin tyytyväinen

päätökseeni ostaa erikseen kumisaappaat festareita varten, sillä minua oli varoitettu sataprosenttisen varmasta sateesta kesäisen vuori-ilmaston takia. Kuitenkin pian sain huomata, että ollessani hyvin varusteltu suomalaisessa mittapuussa kumisaappain ja kertakäyttösadetakein, olin lähinnä naurettava japanilaisessa kontekstissa. Ensimmäisten sadepisaroiden pudotessa maahan ympärilläni ilmestyi kuin tyhjästä armeija GoreTexin pukeutuneita japanilaisia, jotka olivat viidessä minuutissa muuntautuneet citytallaajista täysvarustautuneiksi eräjärmiksi. Tätä nimenomaista tapaa varustautua kaikkeen viimeisen päälle on japanilaisessa kulttuurissa kuvailtu ilmaisulla *katachi kara hairu*, tulla sisään muutoseikoista. Kun harmittomasti alkanut sade vihdoinkin loppui 36 tuntia myöhemmin tehtyään festivaalialueesta yhden suuren mutakentän, näistä eräjärmistä kuoriutui vastaavasti retkeilyhippejä aitoon Woodstock-henkeen. Japanilaisessa festarikulttuurissa muutoseikoilla on siis väliä.

Epävarmuuden iskiessä kyseisen vuoden festarimuodin voi aina etukäteen katsastaa menemällä mihin tahansa retkeilykauppaan alkukesästä. Niissä voi nähdä sponsoreina toimivien Merrellin, Timberlandin ja Aiglen kilvan myyvän retkeilytavaransa Fuji Rockia silmälläpitäen. Uskon kuitenkin, että laittamalla päälle mahdollisimman paljon kirkkaita värejä rohkeasti yhdistellen, on mahdollonta mennä mönkään. Myös ylilyönnit ovat sallittuja. Jos uuden retkeilykerraston hankkiminen ennen saapumista festarialueelle osoittautuu mahdottomaksi tehtäväksi, ei huoli ole tämän näköinen. Pitkään ja hartaasti jonottamalla on mahdollista hankkia ikioma Fuji Rock -asukonaisuus, sillä fanitavaraan kuuluvat esimerkiksi t-paidat, vyötärölaukut, kassit, hupparit, pyyhkeet, retkeilytakit ja juomapullot. Myös jonoitus itsessään on tunnetusti yksi festareiden (ja japanilaisuuden) hauskoja kulmakiviä!

Rokkaamisen monimuotoisuus

Monista japanilaisista festareista poiketen Fuji Rockin ohjelmisto koostuu vuodesta toiseen sekä japanilaisista että ulkomaisista esiintyjistä. Musiikkigenret vaihtelevat vaihtoehtorokista jazziin ja aina elektron kautta folkkiin ja poppiin. Yleisesti ottaen jokaiselle genrelle on oma lavansa, joita festarialueella on yksitoista. Niistä viisi ovat suuria, monta tuhatta henkilöä vetäviä alueita. Pienempiä lavoja on sijoitettu sinne tänne, kuten ravintoloihin ja metsän siimeksessä kiertävän lankkupolun varrelle. Lavamäärä on pysynyt vakiona vuodesta 2005 alkaen, samoin niiden nimet. Porteilta kauimmaiselle

lavalle on ainakin tunnin kävelymatka, jonka varrella voi pysähtyä kahlaamaan joessa tai nauttimaan sinne tänne asetelluista koristeluista. Varsinkin aamun ensitunteina olo on kuin olisi tupsahtanut **Hayao Miyazakin** elokuvaan, jossa ihmiset ja satuhahmot elävät rinnakkain luonnon keskellä. Illalla taas metsän puihin asennetut eriväriset ja -muotoiset lyhdyt valaisevat festarikävijän askellusta. Koska Japanin yöt ovat kesälläkin pilkkopimeitä, valaistus luo suuren osan tunnelmasta. Taskulamppu on kuitenkin elintärkeä, sillä festarialueen ulkopuoleen pimeyteen on helppo eksyä.

Keikat loppuvat yleensä ennen puoltayötä, mutta sen jälkeen ohjelma jatkuu mitä erilaisimmissa muodoissa. Sirkusta voi kokea Palace Arealla, alueella jonka metallipatsaat tuovat mieleen *Evangelionin* enkelit ja *Final Fantasy* chocobot. Ristimme alueen yksimielisesti *Evangelion Wonderlandiksi*. Rookie-A-Go-Go -lavalle vielä tuntemattomat bändit ihastuttavat ja vihastuttavat yökukkujia, toivoen tulevaisuuden bongatuiksi. Myös dj:t tanssittavat unettomia aina aamuviiteen asti, jolloin kuulemma läheisen hotellin onseniin ja festarisuihkuihinkin pääsee jonottamatta. Päivällä sinne tänne nuupahtaneet ihmiset ovat siis oikeasti vain nukahtaneita – eivät sammuneita. Yltiöpäinen juominen ei kuulu Fuji Rockin festarikulttuuriin, mutta hyvästä ruoasta nauttiminen kuuluu. Ateriat ovat edullisia, ja tarjolla on ruokia maailman eri kolkista aina sushista kebabiin. Festaritärppinä voisien suosittelua misotahnalla päällystettyä kurkkua. Kävellessä ja keikoilla riehussa energiaakin kuluu mukavasti, joten nautiskelu hyvän ruoan parissa on erittäin sallittua.

Neljän vuorokauden natsumatsuri

Fuji Rock ei ole teinifestari. Itse asiassa lukioikäiset loistavat poissaolollaan. Sen sijaan paikalla on nuoria pareja, perheitä, työssäkäyviä ja opiskelijakaveriporukoita. Varsinkin vauvojen ja pienten lasten määrä on huomattava. Fuji Rock pyrkii saamaan eri-ikäiset kävijänsä nauttimaan festareiden tarjoamasta kokonaisvaltaisesta elämyksestä. Tämä näkyy esimerkiksi siinä, että leirintäalueelle on pystytetty apuvalta, josta voi pyytää apua teltanpystytykseen. Tarjolla on sekä mies- että naispuolisia auttajia – onhan leirintäalueellakin oma aidattu soppensa vain naisille. Lapsille löytyy erillinen leikinurkkaus festarialueelta ja infoteltan yhteyteen on laitettu viestitaulu niille, jotka ovat hukanneet ystävänsä ja/tai puhelimensa. Myös kyseisten puhelinten lataus onnistuu, samoin internetin käyttö. Teknologia siis seuraa japanilaisia myös metsän keskelle.

Festariiviikonloppua edeltävänä torstaina festarit käynnistyvät Zenyasain, edeltävän illan juhlien, merkeissä. Silloin on mahdollisuus muun muassa tanssia ja katsella Bon-odoria, Bon-festivaalien aikana tanssittavaa perinteistä tanssimuotoa, nauraa kuka-syö-eniten-kilpailuille ja nauttia jättimäisistä ilotulituksista.

Festarien aikana alueella on tarjolla erilaisia aktiviteetteja musiikin kuuntelun lisäksi. Rumpupiirissä voi rummuttaa afrobittejä, vaikkei sävelkorvaa tai rytmitajua omaisikaan. Maailman pisin gondola-hissi, Dragondola, vie lisämaksusta halukkaat korkealle festarialueen yläpuolelle ja nauttimaan Silent Breeze -alueen rauhallisuudesta. Erityisesti aamuisin alueella on näkemistä, kun aamureivien ohella jumpataan pehmoleluiksi pukeutuneiden ihmisten, kigurumien, johdolla. Lisäksi festarialueella sijaitsee NGO Village, jossa kävijöiden on mahdollisuus tutustua erilaisiin vapaaehtoisjärjestöihin. Viime vuodelta mieleen jäi toimipiste, jossa puhuttiin haiden suojelun puolesta, mutta joka samaan aikaan myi huumoripaitaa SMAP:in epäonnistuneesta **Tsuyoshi Kusanagista**. Kusanagihan oli muutamaa kuukautta aikaisemmin pidetty humaltuneena ja alastomana esiintymisestä julkisella paikalla. Nyt hän juoksenteli fujirokkaajien t-paidoissa, vieressään teksti "Reconnect with nature". Paita myytiin nopeasti loppuun.

Harmoniassa luonnon kanssa

Luonto on eräs japanilaisten ulkoilmafestareiden tärkeimmistä elementeistä. Sen lisäksi, että Fuji Rock on vuoristossa ja metsä on tärkeä osa sen aktiviteettitarjontaa ja ilmapiiriä, festivaaliorganisaatio panostaa kierrätykseen. Vapaaehtoisryhmien käyttämät takit ja liivit ovat esimerkiksi valmistettu edellisvuonna kerätystä muovipullosta. Yksikään roska ei päädy muualle kuin roskakorin, vaikka aluksi lajittelusysteemi saa pään pyörälle monimut-

Katso ja koe myös:

Summer Sonic: Summer Sonic, joka on perustettu vuonna 2000, on häpeilemättömän urbaani rokkifestari Tokion ja Osakan sydämessä. Ohjelmisto ja ajankohta (elokuun alku) ovat samat kummallekin kaupungille; vain bändien esiintymispäivät vaihtuvat. Summer Sonic on tunnettu ensisijaisesti tasokkaista kansainvälisistä artisteistaan, joiden musiikkigenret vaihtelevat akselilla rock – punk – r'n'b. Mukana on silti myös paljon japanilaisia kiinnityksiä. Suosittelemme niille, joista sanat GoreTex ja festarisuihku kuulostavat kirosanoilta.

Rock in Japan: Japanin suurimmat rokkifestarit, joiden ohjelmisto ei sisällä kansainvälisiä artisteja. Myös Rock in Japan on perustettu vuonna 2000 ja se kilpailee Summer Sonicin kanssa kävijöistään ajankohdan ollessa sama. Rock in Japan on festari kaikille niille, jotka fanittavat japanilaisista musiikkia kaikessa sen monimuotoisuudessaan. Paikkana on Ibarakin prefektuuri hieman

Väenpaljous ja liikkumisen ihanuus: matka lavalta toiselle saattaa viedä jopa tunnin.

kaisuudessaan. Metsään vapaaehtoisvoimin rakennetun lankkupolun tarkoitus on paitsi tarjota elämyksiä festarikävijöille, myös suojata ympäröivää luontoa yli 120 000 ihmisen kulkiessa alueella (ja estää kävijöitä eksymästä ampiaispesien läheisyyteen ja saamasta punkkeja jalkoihinsa).

Fuji Rock kampanjoi ahkerasti pienemmän hiilijalanjalan puolesta yrittäessään osoittaa kävijöille luonnon monimuotoisuuden. Aikana, jolloin japanilainen yhteiskunta kamppailee ongelmien, kuten nuorten syrjäytymisen, vanhusten määrän lisääntymisen ja perherakenteen muutoksen kanssa, Fuji Rock tuo kotisivuillaan esille sloganeita kuten "Autetaan toisiamme", "Kunnoitetaan luontoa" ja "Tehdään se itse". Niin kauan kuin fujirokkaajat tottelevat näitä muutamaa peruskäskyä, on riehuminen, tanssiminen, huutaminen ja kaikenlainen hauskanpito sallittua! ■

Alueen läpi soliseva joki soveltuu esimerkiksi mudan poistamiseen saappaista.

Lavojen moninainen ja kekseliäs sijainti saa kehuja.

Paikalliset ovat saaneet kirjoitella viestejään vapaaehtoisuutena tehdyille lankkupolulle.